

# REFERAT Teknik- og Miljøudvalget d. 05-05-2021

**Mødedato** Onsdag d. 05. maj 2021 kl. 09:00

**Mødested** Lokale 412, Skelbækvej

**Mødedeltagere** Arne Leyh Petersen, Kurt Andresen, Eivind Underbjerg  
Hansen, Thomas Juhl, Jan Riber Jakobsen, Christian Panbo, Egon  
Madsen

## Indholdsfortegnelse

|                                                                                                         |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål.....                                                     | 3  |
| Orientering fra formand og direktør.....                                                                | 4  |
| Budgetbidrag 2022 - 2025 for Teknik- og Miljøudvalget.....                                              | 5  |
| Teknik- og Miljøudvalgets bevillingskontrol for anlæg pr. 31. marts 2021.....                           | 7  |
| Teknik- og Miljøudvalgets bevillingskontrol for drift pr. 31. marts 2021.....                           | 9  |
| Prioritering af cykelstipprojekter.....                                                                 | 11 |
| Strategisk energiplanlægning - Orientering om midtvejsstatus for SEP Sønderjyllands projektperiode..... | 14 |
| Udvalget for afvanding, klima og natur i Tønder og Aabenraa Kommuner - Vidåudvalget".....               | 16 |
| Tillæg nr. 4 til Spildevandsplan 2018-2022.....                                                         | 18 |
| Adgangsbegrænsning ved parkeringshus, Skrænten i Aabenraa.....                                          | 19 |
| Status vedr. regulering af Søderup Å-systemet.....                                                      | 21 |
| Orientering om praksis for behandling af vandindvindingstilladelser.....                                | 23 |
| Orientering om status på Byerne og det stigende havvand.....                                            | 25 |
| Orientering om Naturbeskyttelseslovens §3.....                                                          | 27 |
| Underskriftsside.....                                                                                   | 29 |

## **Punkt 56: Godkendelse af dagsorden og procedurespørgsmål**

20/33839

### **Sagsfremstilling**

- Teknik- og Miljøudvalget

Onsdag den 5. maj 2021

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at dagsorden godkendes.

### **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Godkendt.

## **Punkt 57: Orientering fra formand og direktør**

20/33839

### **Sagsfremstilling**

-

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

### **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Der blev orienteret om LAR i Kliplev.

Taget til efterretning.

## Punkt 58: Budgetbidrag 2022 - 2025 for Teknik- og Miljøudvalget

21/9483

### Sagsfremstilling

Økonomiudvalget har den 16. marts udmeldt driftsrammer for budget 2022 – 2025. Den udmeldte driftsramme svarer til budget 2021 med overslagsår 2022 – 2024 korrigeret for efterfølgende byrådsbeslutninger.

Teknik- og Miljøudvalget blev på mødet den 7. april 2021 orienteret om rammeudmeldingen for 2022 – 2025 og budgetprocessen.

Teknik- og Miljøudvalget skal senest den 7. juni 2021 aflevere et budgetbidrag i balance i forhold til den udmeldte ramme. Eventuelle driftsudfordringer skal håndteres inden for udvalgets egen ramme og udmøntes i budgetbidraget, som afleveres i juni måned. Der igangsættes med rammeudmeldingen ikke en proces med udarbejdelse af nye driftsønsker.

På anlægssiden afleveres eventuelle forslag til akutte projekter, som ikke er omfattet af den eksisterende investeringsoversigt. Forslagene må ikke indeholde ønsker til nye projekter, men alene indeholde forslag, hvor der er fejl og mangler på den eksisterende investeringsoversigt, eller projektforslag pålagt påbud, som skal løses inden for det kommende år.

Til udvalgets 1. behandling af budgetbidraget for 2022 – 2025 vedlægges budgetnotat af 27. april 2021 for Teknik- og Miljøudvalget, hvoraf der fremgår:

- det samlede basisdriftsbudget 2022 – 2025
- budgetforudsætninger
- udkast til takster for 2022

Udkast til takster for 2022 er i 2021-priser, og vil blive fremskrevet til 2022-priser, når pris- og lønfremskrivningen kendes.

Takster til Barsøfærgen beregnes endeligt, når resultatet af økonomiaftalen foreligger.

De specielle bemærkninger til budgettet for 2022 – 2025 inden for udvalgets område vil blive forelagt ved udvalgets 2. behandling af budgetbidraget på mødet den 2. juni 2021.

### Økonomi og afledt drift

Den udmeldte ramme fremgår af tabel 1. Beløbene er angivet i 2021-priser.

Tabel 1.1 Teknik- og Miljøudvalgets basisbudget 2022 - 2025:

| Spillerum 1<br>(1.000 kr.) | Oprindelig<br>budget 2021 | Budget<br>2022 | Budget<br>2023 | Budget<br>2024 | Budget<br>2025 |
|----------------------------|---------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Serviceudgifter            | 170.808                   | 169.441        | 170.402        | 171.402        | 171.402        |
| Natur og Miljø             | 11.689                    | 11.685         | 11.685         | 11.685         | 11.685         |
| Ejendomme                  | 22.408                    | 20.572         | 20.572         | 20.572         | 20.572         |
| Vejdrift                   | 99.473                    | 99.844         | 100.805        | 101.805        | 101.805        |
| Vejtrafik                  | 2.575                     | 2.575          | 2.575          | 2.575          | 2.575          |
| Kollektiv Trafik           | 32.816                    | 32.919         | 32.919         | 32.919         | 32.919         |
| GIS og<br>digitalisering   | 1.847                     | 1.846          | 1.846          | 1.846          | 1.846          |
| Driftsudgifter i alt       | 170.808                   | 169.441        | 170.402        | 171.402        | 171.402        |

Der vurderes ikke at være udfordringer i Teknik- og Miljøudvalgets basisbudget for 2022 - 2025, som skal håndteres inden for udvalgets samlede ramme.

Der foreligger endvidere ikke forslag til akutte anlægsprojekter inden for udvalgets område, eller projekter på den eksisterende investeringsoversigt, hvor der er konstateret fejl og mangler.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at oplæg til budgetbidrag 2022 – 2025 for Teknik- og Miljøudvalget, jf. vedlagte budgetnotat, drøftes.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Drøftet.

## **Bilag**

wt budgetnotat 2022 - 2025 for Teknik- og Miljøudvalget

## **Punkt 59: Teknik- og Miljøudvalgets bevillingskontrol for anlæg pr. 31. marts 2021**

21/12049

### **Sagsfremstilling**

I henhold til de økonomiske procedurer for 2021 udarbejdes den første detaljerede bevillingskontrol i året pr. 31. marts.

Bevillingskontrollen består af følgende gennemgang af bevillinger:

1. Omplaceringer inden for eget udvalg (netto 0)
2. Tillægsbevillinger drift, med påvirkning af kassebeholdningen
3. Tillægsbevillinger drift, finansieret af andre udvalg (netto 0)
4. Tillægsbevillinger anlæg

Denne sag omhandler anlæg.

Plan, Teknik & Miljø har i samarbejde med Budgetenheden foretaget en vurdering af det økonomiske resultat pr. 31. marts 2021 i forhold til drifts- og anlægsbudgetterne. Der er i den forbindelse foretaget en vurdering af eventuelle tillægsbevillings- og rammekorrektionsbehov samt finansiering heraf.

Der er i sagens bilag vedlagt en statusbeskrivelse for hvert enkelt anlæg (A2).

### **Økonomi og afledt drift**

Teknik- og Miljøudvalget har pr. 31. marts 2021 et korrigeret anlægsbudget på 46,325 mio. kr. og et forbrug på 1,753 mio. kr.

Ud af udvalgets 27 projekter forventes 18 projekter afsluttet i 2021.

Ud af de 27 projekter er der 1 projekt, hvor bevillingen ikke forventes overholdt:

- Tinglev Mose, erstatninger, hvor der pt. er et merforbrug på 0,088 mio. kr. Det er usikkert om sagen kan afsluttes i 2021.

Der er 1 projekt, hvor der forventes et mindreforbrug:

- Store Okseø, oprydning, hvor der forventes et mindreforbrug på 0,5 mio. kr.

Mindreforbruget på 0,5 mio. kr. vedrørende anlægsprojektet Store Okseø foreslås tilført anlægspuljen under Økonomiudvalget, hvilket behandles i en samlet enkeltsag til Økonomiudvalget.

Samtlige øvrige bevillinger forventes overholdt.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at den vedlagte statusbeskrivelse pr. 31. marts 2021 for de enkelte anlæg tages til efterretning, og

at mindreforbruget på 0,5 mio. kr. vedrørende anlægsprojektet Store Okseø tilføres anlægspuljen under Økonomiudvalget, hvilket behandles i en samlet enkeltsag til Økonomiudvalget.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Godkendt.

## **Bilag**

wt Bilag i1 samlet oversigt over de 4 bevillingskontROLSager pr. 310321\_TMU.pdf

wt Bilag A2 Noter til anlæg\_skattefinansieret pr. 310321.pdf

# Punkt 60: Teknik- og Miljøudvalgets bevillingskontrol for drift pr. 31. marts 2021

21/12049

## Sagsfremstilling

I henhold til de økonomiske procedurer for 2021 udarbejdes den første detaljerede bevillingskontrol i året pr. 31. marts.

Bevillingskontrollen består af følgende gennemgang af bevillinger:

1. Omplaceringer inden for eget udvalg (netto 0)
2. Tillægsbevillinger drift, med påvirkning af kassebeholdningen
3. Tillægsbevillinger drift, finansieret af andre udvalg (netto 0)
4. Tillægsbevillinger anlæg

Denne sag omhandler driften.

Plan, Teknik & Miljø har i samarbejde med Budgetenheden foretaget en vurdering af det økonomiske resultat pr. 31. marts 2021 i forhold til drifts- og anlægsbudgetterne. Der er i den forbindelse foretaget en vurdering af eventuelle tillægsbevillings- og rammekorrektionsbehov samt finansiering heraf.

Der foreslås i bevillingskontrollen pr. 31. marts 2021 ingen tillægsbevillinger med påvirkning af kassebeholdning eller tillægsbevillinger finansieret af andre udvalg. Der er således ingen bevillingsmæssige ændringer til budgettet.

Der er i sagens bilag en samlet oversigt over de 3 bevillingskontROLSager vedrørende driften (bilag i1) og bemærkninger til oversigten (bilag i2). Derudover vedlægges noter med status på de enkelte politikområder (bilag i3). Endelig vedlægges en økonomisk oversigt over udvalgsområdets resultat pr. 31. marts 2021 (bilag i4)

## Økonomi og afledt drift

Teknik- og Miljøudvalget har pr. 31. marts 2021 et korrigeret budget på 168,632 mio. kr. og et forbrug på 43,743 mio. kr.

Budgettet for 2021 forventes samlet set overholdt for Teknik- og Miljøudvalget. Der foreslås omplaceringer inden for udvalgets område, jf. tabel 1.

Tabel 1. Omplaceringer inden for eget udvalg:

| Politikområde (beløb i 1.000 kr.) | 2021 |
|-----------------------------------|------|
| Natur og Miljø - badevand         | 89   |
| Natur og Miljø – miljøtilsyn      | -89  |

|                           |        |
|---------------------------|--------|
| Vejdrift – vintertjeneste | 3.000  |
| Vejdrift - belægninger    | -3.000 |
| I alt                     | 0      |

Under politikområdet Vejdrift omplaceres 3,0 mio. kr. fra belægningsområdet til vintertjenesten. Indeværende vinter har været forholdsvis dyr primært på grund af snefald og fygning i februar måned.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at der foretages omplaceringer inden for Teknik- og Miljøudvalget i 2021 i henhold til tabel 1.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Godkendt.

## **Bilag**

wt Bilag i4 Økonomisk oversigt pr. 310321\_TMU.pdf

wt Bilag i3 Noter til budgetomplaceringer i eget udvalg pr. 310321\_TMU.pdf

wt Bilag i2 bemærkninger til den samlede oversigt over de 4 bevillingskontROLSager pr. 310321\_TMU.pdf

wt Bilag i1 samlet oversigt over de 4 bevillingskontROLSager pr. 310321\_TMU.pdf

## Punkt 61: Prioritering af cykelstiprojekter

21/9074

### Sagsfremstilling

I denne sag anmodes Teknik- og Miljøudvalget om at beslutte, hvordan investeringsplanens rådighedsbeløb til cykelstier skal udmøntes.

Plan, Teknik & Miljø har været i gang med at undersøge linjeføring og økonomi for de stistrækninger, som i budgetforlig 2021 specifikt udpeges til nærmere undersøgelse og forprojektering. Det drejer sig om strækningerne Hellevadvej (Hellevad-Rødekro), Tøndervej (Fårhus-Lyren), Todsølvej (Tinglev-Bolderslev), Haderslevvej (Bodum-Nørbyvej) og Fuglsangstien i Hostrupskov (Vingelhøjvej-Lundsbjerg Møllevej). For disse fem projekter vedlægges de tilhørende tekniske notater om påtænkt sti placering, udformning m.m.

Samtidig er forvaltningens datagrundlag for prioritering af stistrækninger blevet ajourført med uheldsdata og trafikmængder.

På mødet vil forvaltningen fremlægge linjeføringsundersøgelserne med tilhørende økonomiske overslag, samt prioriteringsforslag efter ajourføring af datagrundlaget.

Som et led i prioritering af stipuljen kan der tages hensyn til mulighederne for at få tilskud fra den statslige tilskudspulje til cykelstier. Ansøgningsfrist til puljen er 17. maj 2021 kl. 12.00.

På Teknik- og Miljøudvalgets møde den 7. november 2018 blev der truffet beslutning om en række områder eller kriterier, som skal danne grundlag for prioritering af fremtidige cykelstiprojekter. Områderne er (der er ikke en prioriteret rækkefølge):

- Er der alternative muligheder?
- Kan byer bindes sammen?
- Hvor mange kan der flyttes?
- Skolecyklisme skal prioriteres højt
- Belægning
- Mulighed for pendlerruter

Når Vejdirektoratet skal prioritere ansøgninger til den statslige tilskudspulje til cykelstier, vil der blive lagt vægt på følgende kriterier:

- Større trafiksikkerhed for cyklister
- Flest muligt får gavn af projektet (der tages hensyn til lokale forhold)

- Projektet bidrager til bedre sammenhæng i stinet og med kollektiv trafik
- Projektet koordineres med relevante aktører (fx via videns- og innovationsprojekter)

Sagen vedlægges en oversigt over de højest scorende projekter fra stiplanen, baseret på forvaltningens ajourførte stiprioriteringsmodel. Der vedlægges desuden en oversigt, som viser hvorvidt de kriterier, som Teknik- og Miljøudvalget har besluttet, imødekommes i projekterne.

Forvaltningens indstilling beror på en samlet vurdering af kriterier, samt på et hensyn til den samlede økonomiske ramme for Cykelstipuljen, som er til rådighed i 2021.

## **Økonomi og afledt drift**

På investeringsoversigt 2021-2024 er der afsat rådighedsbeløb på 7,0 mio. kr. i 2021 og 3,0 mio. kr. i 2022. Hertil er der fra 2020 overført 0,15 mio. kr. til 2021.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at der meddeles anlægsbevilling til projekt ”Øster Løgumvej, Øster Løgum på 1,2 mio. kr finansieret af rådighedsbeløb fra ”Cykelstipulje”, som frigives,

at der meddeles anlægsbevilling til projekt ”Hærvejen Rødekro” på 1,6 mio. kr. finansieret af rådighedsbeløb fra ”Cykelstipulje”, som frigives,

at de nødvendige arealer til de to cykelstiprojekter erhverves ved ekspropriation,

at der ansøges om tilskud på 50% medfinansiering fra den statslige cykelpulje på projektet om cykelsti langs Haderslevvej mellem Nørbyvej og Bodum, svarende til 4,2 mio. kr., og

at prioritering og udmøntning af restmidler i cykelstipuljen 2021 besluttet, når resultatet af ansøgningen til den statslige cykelpulje foreligger.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Der ansøges om statslig medfinansiering på 50 % til strækningen Tøndervej-Fårhus samt strækningen Øster Løgum-Hovslund med en direkte forbindelse.

Godkendt idet 6 stemte for; Arne Leyh Petersen (O), Kurt Andresen (S), Eivind Underbjerg Hansen (V), Thomas Juhl (V), Jan Riber Jakobsen (C) og Egon Madsen (A).

1 stemte imod; Christian Panbo (A).

Christian Panbo (A) stemte imod med den begrundelse,

at han er for prioritering af cykelstien ved Øster Løgumvej, men at han ønsker at prioritere Haderslevvej fremfor Tøndervej af hensyn til at understøtte sammenhængen fra grænsen til Skagen og cykelturismen.

## **Bilag**

Notat om Fuglsangstien

Notat om Hellevadvej

Notat om Todsølvej

Notat om Tøndervej

Notat om Haderslevvej

Cykelstipprojekter - point og priser

Cykelstipprojekter i forhold til TMU's kriterier

# Punkt 62: Strategisk energiplanlægning - Orientering om midtvejsstatus for SEP Sønderjyllands projektperiode

15/34263

## Sagsfremstilling

SEP Sønderjylland er et fælleskommunalt sekretariat, der arbejder med grøn og bæredygtig omstilling af Sønderjyllands energisystem. SEP Sønderjylland er etableret den 1. januar 2019, af de fire sønderjyske kommuner: Haderslev, Tønder, Sønderborg og Aabenraa, i samarbejde med SYDENERGIfonden.

I kommissoriet for SEP Sønderjylland er det lagt fast, at SEP Sønderjyllands indsats hviler på 3 ben:

1. Fremtidens fjernvarme
2. Fremtidens individuelle varmforsyning (område 4)
3. Produktion af VE og planlægning

Da SEP Sønderjylland på nuværende tidspunkt er næsten halvvejs igennem sekretariatets projektperiode, som løber fra primo 2019 til ultimo 2022, har SEP Sønderjyllands styregruppe besluttet, at det er tid for en midtvejsstatus vedrørende punkt 1.

SEP Sønderjylland har siden foråret 2020 arbejdet sammen med Added Values, Grøn Energi og de sønderjyske varmforsyninger for at få analyseret på mulighederne for at etablere et tværkommunalt sønderjysk transmissionsnet. Added Values er et rådgivningsfirma, som leverer specialiseret rådgivning inden for energi - & procesindustri, de er indkøbt som ekstern rådgiver på opgaven. Grøn Energi er en tænketank, der arbejder med at skabe viden om bæredygtige energisystemer, og er placeret i Fjernvarmens Hus. Analysearbejdet er nu så vidt, at der foreligger en række resultater af analyserne.

### Historik:

Baggrunden for at ville gennemføre analyser vedrørende ovenstående var, at både Apple og Google havde købt grunde ved Kassø til etablering af datacentre, som ville kunne levere meget store mængder overskudsvarme ind i et fjernvarmenet, såfremt der var et sådant sammenhængende transmissionsnet tilgængeligt i Sønderjylland til at forbinde de større byer.

Hvordan er driften af varmforsyningerne i Sønderjylland karakteriseret:

Driften af de sønderjyske varmforsyninger er karakteriseret ved, at de kører i ø-drift. Et ø-drifts scenarie betyder, at de enkelte varmforsyninger kører som selvstændige enheder, hvor de ikke, som for eksempel i TVIS-samarbejdet i Trekantsområdet, er rørforbundet til andre varmforsyninger via et fælles varmetransmissionsnet. De sønderjyske varmforsyninger baserer i dag en stor del af deres varmeproduktion på relativt nye biomasseanlæg, som grundet biomassens lave pris giver en lav varmepris ud til slutforbrugeren. Biomasseanlæggene forventes at være udtjente i første halvdel af 2030'erne.

Resultaterne af analysearbejdet:

Analyserne har været meget grundige, og har udover at beregne en businesscase på fem forskellige scenarier, også omfattet et grænseoverskridende samarbejde med Flensborg, samt sonderinger om et muligt samarbejde med TVIS i trekantsområdet. De fem scenariers businesscase (varmepris) har været benchmarket op imod et fortsat ø-drift-scenarie,

hvor biomassen er udskiftet med store varmepumper baseret på lokale varmekilder såsom: havvand, spildevand, industri og luft, som dermed er det mest sandsynlige og realistiske udviklingsspor uden fælles varmetransmission.

Resultaterne af det meget grundige analysearbejde er både robuste og gennemarbejdede, og viser, at der på det foreliggende grundlag ikke er basis for at arbejde videre med at undersøge mulighederne for en tværkommunal transmissionsledning, da de beregnede businesscases viser, at ø-drift-scenariet med varmepumperne fortsat giver den bedste varmepris til forbrugerne. Såfremt der sker væsentlige ændringer i rammevilkårene for fx den lave pris på biomasse, i form af en afgift, der fx indføres tiltag, der vil fremme udnyttelsen af overskudsvarme fra forskellige lokale kilder, der kommer et/flere mindre Power to X-anlæg (PtX), eller der kan hentes et større anlægstilskud hjem, kan analyserne med fordel genbesøges og genoptages.

Proces og plan for SEP Sønderjyllands indsats og fokus, frem i mod udgangen af 2022:

Under det ben der handler om "Fremtidens fjernvarme", ligger der i alt fire forskellige delopgaver, hvor analyseopgaven som er beskrevet ovenfor udgør den ene delopgave. De andre delopgaver handler for eksempel om at følge arbejdet med de store varmepumper samt at analysere på udviklingen i fremtidige forsyningsområder.

SEP Sønderjyllands styregruppe har på det senest afholdte styregruppemøde besluttet, at styregruppen på augustmødet, med afsæt i SEP Sønderjyllands kommissorie, vil drøfte sekretariatets fokus og arbejdsområder, samt prioriteringen af disse frem imod udgangen af 2022.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Taget til efterretning.

# **Punkt 63: Udvalget for afvanding, klima og natur i Tønder og Aabenraa Kommuner - Vidåudvalget"**

20/37830

## **Sagsfremstilling**

Det skal i denne sag besluttet, om "Udvalget for afvanding, klima og natur i Tønder og Aabenraa Kommuner - Vidåudvalget" skal nedsættes.

De lokale landboorganisationer har efterlyst et udvidet samarbejde mellem særligt Tønder og Aabenraa Kommune, dels med henblik på koordinering af den almindelige vandløbsvedligeholdelse og vandløbsadministration, dels med henblik på mere helhedsplanlægning i kommunernes initiativer på afvandingsområdet. Udvalgsformændene for de to kommuners Teknik- og Miljøudvalg besluttede i 2019 at afholde en vandløbskonference. Konferencen blev afholdt den 5. marts 2020 med bred deltagelse fra både landboorganisationer samt natur- og miljøorganisationer. Konferencen omfattede en række faglige indlæg og udmøntede sig i en resolution.

Ved et møde den 28. oktober 2020 besluttede Teknik- og Miljøudvalgsformændene for Tønder og Aabenraa Kommune at belyse muligheden for et fælles vandløbsudvalg for Vidås opland. Udvalget ønskes sammensat af repræsentanter fra landboorganisationerne samt natur- og miljøorganisationerne. Udvalget skal arbejde med afvandingsforhold inden for Vidås opland, hvor klima, målopfyldelse i vandløbene samt naturprojekter skal indgå som del af udvalgsarbejdet. Ved mødet blev det besluttet, at lade de to kommuners forvaltninger udarbejde et forslag til en ramme for det kommende udvalgsarbejde.

Drøftelserne mellem Tønder og Aabenraa Kommunes forvaltninger har resulteret i et forslag med følgende hovedelementer, der er uddybet i bilag:

### **Formandskab**

Tønder Kommune varetager formandsskabet.

### **Arbejdsområde**

Udvalget skal arbejde med afvandingsforhold i Vidås opland, herunder forhold som klimaudvikling, øget nedbør, havspejlsstigninger, målopfyldelse i vandløbene, afgrødevalg, fysisk planlægning og naturhensyn. Udvalget skal opstille forslag til indsatser, projekter og handlinger.

### **Udvalgets sammensætning**

Udvalget sammensættes med ca. 8 repræsentanter, så afvandingsinteresser og naturinteresser er ligeligt repræsenteret. Derudover deltager repræsentanter fra kommunernes forvaltning.

### **Arbejdsform og tidsplan**

Arbejdsformen er en møderække, hvor medlemmerne skal bidrage med forslag til udvalgets arbejde, input, redegørelser og skriftlige bidrag.

Der afholdes 7 til 9 møder over en 1-årig periode.

## Afrapportering

Udvalget afrapporterer til Teknik- og Miljøudvalgene i Tønder og Aabenraa Kommune i rapportform med en midtvejs- og en slutrapport. Teknik- og Miljøudvalgene holdes løbende orienteret om status fra udvalgets arbejde.

Den videre formidling besluttet af Teknik- og Miljøudvalgene i de to kommuner.

## Sekretariat

Tønder Kommune varetager sekretariatsfunktionen med bidrag fra Aabenraa Kommune.

På møde den 21. april 2021 besluttede Teknik- og Miljøudvalgsformændene, at forelægge forvaltningens forslag til beslutning i Teknik- og Miljøudvalgene. Der er ikke afsat ressourcer til denne nye opgave.

Foreslået kommissorium og baggrund fremgår af bilag.

## **Økonomi og afledt drift**

På mødet den 21. april 2021 besluttede udvalgsformændene, at der til de kommende budgetforhandlinger søges afsat økonomi til de administrative ressourcer for opgaven, som samlet set for begge kommuner vil udgøre 3/4 ÅV svarende til 450.000 kr.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at "Udvalget for afvanding, klima og natur i Tønder og Aabenraa Kommuner - Vidåudvalget" nedsættes under forudsætning af, at der til det foranstående budgetarbejde afsættes de nødvendige ressourcer, og

at arbejdet gennemføres som skitseret ovenfor under forudsætning af, at Tønder Kommune også kan godkende forslaget.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Godkendt.

## **Bilag**

wt - Udkast til kommissorium

wt - Baggrund og rammer

## **Punkt 64: Tillæg nr. 4 til Spildevandsplan 2018-2022**

20/24486

### **Sagsfremstilling**

Forslag til Tillæg nr. 4 til Spildevandsplan 2018-2022 blev behandlet i Teknik- og Miljøudvalget den 13. januar 2021, hvor forslaget blev godkendt og sendt i offentlig høring i 8 uger.

Tillæg nr. 4 til Aabenraa Kommunes Spildevandsplan 2018-2022 udvider kloakopland AÅr01 ved Årslev med to nyudstykkede ejendomme, så disse kan kloakeres.

Desuden vil 2 matrikler i kloakopland AAa38 ved Jørgensgård i Aabenraa få fjernet status som planlagt separatkloakeret, og de vil forblive fælleskloakeret. Denne ændring foretages på grund af store tekniske vanskeligheder ved separatkloakering af matriklerne. Det er desuden vurderet, at kloaksystemet kan håndtere, at ejendommene forbliver fælleskloakeret uden problemer.

Det er kommunens forsyningsselskab, Arwos, der skal gennemføre arbejdet med at etablere ledninger og stik til de nyoptagede ejendomme.

Tillægget har været i offentlig høring i 8 uger. Der er ikke indkommet høringssvar i høringsperioden.

### **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at Tillæg nr. 4 til Spildevandsplan 2018-2022 godkendes.

### **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Anbefales godkendt.

### **Beslutning Økonomiudvalget den 18-05-2021**

Anbefales godkendt.

Lars Kristensen (V) deltog ikke i behandling af punktet.

### **Beslutning Byrådet den 26-05-2021**

Godkendt.

### **Bilag**

wt-Tillæg nr. 4 til Spildevandsplan 2018-2022

# **Punkt 65: Adgangsbegrænsning ved parkeringshus, Skrænten i Aabenraa**

20/41536

## **Sagsfremstilling**

Denne sag genfremsættes til beslutning om, hvorvidt der skal adgangsreguleres i parkeringshuset på Skrænten i Aabenraa by. Parkeringshusets to nederste dæk har i perioden 5. oktober til 27. november været lukket i tidsrummet kl. 20:00-06.30 for at hindre ophold med køretøjer uden et egentligt parkeringsformål.

Teknik- og Miljøudvalget besluttede den 13. januar 2021 at forbyde ophold i P-huset alle ugens dage i tidsrummet kl. 20-06, dog således at færdsel ved parkering er tilladt. Forbuddet blev vedtaget med udgangspunkt i erfaringer fra en prøveperiode med fysisk lukning af p-husets to nederste dæk.

Opholdsbestemmelserne kan permanent suppleres af fysiske bomme, der regulerer adgangen til P-husets to nederste dæk. Løsningen skal fortsat kunne give adgang til p-kælderens brugere, der har adgang fra nederste dæk ved terræn.

## **Økonomi og afledt drift**

De gængse løsninger for at adgangsregulere i et p-hus er at opsætte fysiske bomme eller porte ved ind- og udkørselsstederne.

Forvaltningen vurderer, at det vil koste omkring 0,25 mio. kr. i etableringsomkostninger og forventeligt 0,05 mio. kr./år i afledte driftsforhold til administration, vedligehold, el, service og skadesudbedring, hvis adgangen til husets nederste to dæk skal reguleres.

Forvaltningen kan pege på følgende to forslag til finansiering af etableringsomkostningerne på 0,25 mio. kr.:

1. omkostningerne til etablering kan indeholdes i budgettet under politikområdet "Vejdrift", men det vil medføre tilsvarende begrænset økonomisk mulighed for at udskifte inventar og udstyr på vejområdet, eller
2. omkostningerne til etablering kan søges dækket ved en tillægsbevilling i 2021 finansieret af de likvide midler.

Forvaltningen foreslår, at etableringsudgiften afholdes af budgettet under politikområdet "Vejdrift".

De afledte driftsomkostninger vil være omfattet af budgettet for Afledt Drift, der årligt tilgår Teknik- og Miljøudvalget.

Der skal forventes en længere leveringstid på udstyr og opsætning af fysisk adgangsregulering ved p-huset.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at det beslutes, om der skal gennemføres en løsning med tidsbestemt adgangsregulering for køretøjer med fysiske foranstaltninger ved p-husets to nederste dæk, og

at omkostningerne til etablering på 0,25 mio. kr. finansieres af politikområdet "Vejdrift" i 2021.

### **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

1. at det godkendes, at der etableres adgangskontrol,
2. at godkendt.

# Punkt 66: Status vedr. regulering af Søderup Å-systemet

18/19909

## Sagsfremstilling

Teknik- og Miljøudvalget godkendte den 30. september 2020 at udskyde afleveringen af skitseprojektet vedrørende Søderup Å-systemet med et år, det vil sige frem til efteråret 2021. Der var blandt andet behov for at opdatere den hydrauliske model for Hjordkær by for at kunne vurdere mængden og påvirkningen af de regnbetingede udledninger fra Hjordkær til vandløbene.

Arbejdet med at opdatere den hydrauliske model for Hjordkær by er nu færdigt, og data fra modellen er anvendt til at udarbejde kort over afvandingstilstanden langs vandløbene i en gennemsnitlig sommersituation (med og uden vand fra byen) ved en regnhændelse, der statistisk set forekommer to gange om året. Afvandingskortene fremgår af bilag.

### Konklusioner fra arbejdet med den hydrauliske model (kloaksystemet)

- En større del af kloaksystemet er hydraulisk udfordret og kan ikke overholde serviceniveauet for stuvning til terræn.
- Flere strækninger og brønde er meget kritiske, da der allerede ved en regnhændelse med kort gentagelsesperiode observeres stuvninger over terræn.
- Enkelte steder sker der dimensionsskift fra større til mindre rørledninger, hvilket giver anledning til stuvning opstrøms i kloaksystemet.
- Modellen indikerer, at der allerede ved regn med en kort gentagelsesperiode sker overløb til vandløbet hjo 01c. Der bør foretages langtidssimuleringer i modellen for at vurdere hyppigheden og mængden af overløb.
- ARWOS' driftsafdeling har bekræftet kapacitetsproblemerne i byens afløbssystem.

### Konklusioner på baggrund af afvandingskortene

- Selv uden regnbetingede udløb fra Hjordkær er der betydelige områder langs vandløbene, hvor den teoretiske afvandingsdybde (dybden der kan drænes til) er mindre end 1 meter under terræn. Bilag 1.
- De større regnbetingede udledninger fra Hjordkær (forekommer 2 gange om året eller hyppigere) har en midlertidig betydning for afvandingstilstanden langs dele af vandløbene. Effekten af udløbene ses særlig i hjo 02 og hjo 01c. Bilag 2.

### Det videre forløb

Det videre arbejde vil fokusere på at identificere tiltag, der kan afhjælpe forholdene med fokus på tidshorisont, økonomi og realiserbarhed af det enkelte tiltag.

Løsningsmulighederne kan blandt andet være realisering af et lavbunds- eller vådområdeprojekt langs dele af vandløbet inklusiv jordfordeling, regulering af delstrækninger af vandløbene med etablering af dobbeltprofil, håndtering af regnvandsudledning fra vejafvanding i den nordlige del af Hjordkær, håndtering af den pumpede vandmængde fra Valmont, tilpasninger af kloaksystemet i Hjordkær.

Der arbejdes for, at løsningskataloget kan forelægges udvalget i oktober 2021.

## Økonomi og afledt drift

Finansieringen af løsningsmulighederne afhænger af de enkelte tiltag, og kan tilfalde blandet andet Aabenraa Kommune, lodsejere, vej-ejere, Valmont og Arwos.

## Indstilling

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orientering om status tages til efterretning.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Taget til efterretning.

### **Bilag**

Bilag 1 Afvanding Hjorkær - sommermiddel ikke regnbetinget.pdf

Bilag 2 Afvanding Hjorkær - sommermiddel regnbetinget.pdf

# Punkt 67: Orientering om praksis for behandling af vandindvindingstilladelser

19/53209

## Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om praksis for behandling af ansøgninger om indvinding af grundvand til henholdsvis markvanding og tekniske formål. På mødet fremlægges slides, som belyser forhold vedrørende de to typer indvindingstilladelser mere detaljeret, herunder eksempler fra forskellige lokaliteter i kommunen på grundvandsmagasinernes opbygning og adskillelse.

De grundlæggende principper for vurdering af de to typer ansøgninger er ens. Med udgangspunkt i en konkret ansøgning vurderes således

- påvirkningen af beskyttet natur og vandløb, herunder Natura2000-områder og arter, som er beskyttet efter Habitatdirektivet (bilag IV-arter)
- påvirkning af nærtliggende indvindingsboringer
- grundvandsmagasinet bæredygtighed
- nærhed til forureningskilder og spildevandsanlæg

Vurderingen af påvirkningen af natur og vandløb er led i en lovpligtig VVM-screening, hvor det vurderes, om der er risiko for, at det ansøgte kan få en væsentlig negativ indvirkning på miljøet. Hvis det er tilfældet, skal der udarbejdes en egentlig miljøvurdering med tilhørende offentlig høring. I henhold til Miljøvurderingsloven skal der tages udgangspunkt i den mulige maksimale påvirkning ved fuld udnyttelse af alle tilladelser.

Vurdering af påvirkningen af beskyttet natur og vandløb foretages på det bedst mulige faglige grundlag. Aabenraa Kommune har siden 2018 anvendt beregningsværktøjet BEST, som anvendes af 34 jyske og fynske kommuner. Programmet beregner, hvor meget den konkrete indvinding sammen med gældende tilladelser i området, kan sænke vandføringen i vandløb og grundvandsstanden under naturområder. Programmet bygger på kommunens grundvandsmodel, som er en lokal forfinet udgave af den statslige model, samt data vedrørende aktuel tilstand og påvirkning af natur og vandløb. Der er desuden foretaget en konkret faglig vurdering af, hvor meget de enkelte vandoplande og naturtyper kan tåle at blive påvirket. Beregninger og viden suppleres efter behov med konkrete vurderinger i forbindelse med vurdering af den enkelte ansøgning.

Det faglige grundlag og beregningsværktøjer opdateres løbende, og ansøgninger behandles således på det bedst mulige grundlag på tidspunktet for behandling af ansøgningen.

Der gives en tilladelse med en bestemt gyldighedsperiode, typisk 15 år for markvanding og op til 30 år for indvindinger til store tekniske anlæg, og med en række vilkår, blandt andet vedrørende anlæggets udformning samt årlig indberetning af oppumpede vandmængder.

Mulighederne for tilladelse afhænger af, hvordan den enkelte indvinding vurderes at påvirke ovenstående forhold. Afhængigt af karakteristika ved den enkelte indvinding kan påvirkningen af især natur og vandløb være forskellig. Følgende forhold har for eksempel indflydelse på påvirkningen:

- Boringens placering
- Boringens dybde

- Grundvandsforholdene det pågældende sted
- Indvindingens mængde og fordeling over året
- Mulighed for alternative placeringer af boringen i forhold til områder, der ikke tåler påvirkning
- Muligheder for iværksættelse af foranstaltninger, som mindsker påvirkningen af vand eller natur

Der er udarbejdet et særligt administrationsgrundlag for behandling af ansøgninger om markvanding. Heri fastlægges retningslinjer, som blandt andet skal sikre, at ansøgninger om fornyelse indgået før 1. januar 2018 har ens mulighed for at få tildelt vand og prioriteres før nyere ansøgninger, at ansøgninger om fornyelse har fortrinsret i forhold til nye ansøgninger om vandindvinding, og at der ikke gives tilladelse til indvinding af mere vand, end der vurderes at være behov for. I stedet for afslag på fornyelse af tilladelser eller tilbagekaldelse af tilladelser ved kritisk påvirkning af vand eller natur, opereres som hovedregel med reduktion af indvindingsmængderne ved fornyelse af tilladelser, som påvirker området.

Det forventes, at hovedparten af ansøgningerne om fornyelse, som var indgået før 1. januar 2018, behandles i løbet af 2021. Herefter vil ansøgningerne blive behandlet i den rækkefølge, de er indgået, hvilket vil være en enklere og mere overskuelig proces.

For øvrige ansøgninger, herunder ansøgninger til tekniske formål, behandles ansøgningerne som udgangspunkt i den rækkefølge, de er indgået. Mulighederne for at få en indvindingstilladelse vurderes på tidspunktet for behandling af den konkrete ansøgning. Der kan således ikke ”reserveres” vand til et bestemt projekt, hvilket giver god mening i lyset af, at de mulige tekniske løsninger løbende udvikler sig med fokus på at nedbringe vandbehovet. Ønsket valg af teknisk løsning og dermed vandbehov kan således ændre sig med tiden.

## **Lovgrundlag**

Vandforsyningsloven og Miljøvurderingsloven.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Taget til efterretning.

# Punkt 68: Orientering om status på Byerne og det stigende havvand

19/34085

## Sagsfremstilling

Aabenraa Kommune ansøgte i 2019 om partnerskab i projektet Byerne og det stigende havvand under Realdania og Miljø- og Fødevareministeriet (Kystdirektoratet). Aabenraa og otte andre kommuner blev antaget og parallelt gennemføres nu forskellige

analyser af de udvalgte byers udfordringer og muligheder. Aabenraa Kommunes projekt omhandler de bynære havnearealer.

Der orienteres ligeledes om sagen på Vækstudvalget for land og by den 6. maj 2021.

## Baggrund og formål

De bynære havnearealer i Aabenraa ligger lavt og dele af den bagvedliggende by endnu lavere, hvorfor byen er sårbar over for oversvømmelser fra Aabenraa Fjord. Baggrunden og det overordnede formål med projektet er at undersøge, hvilke muligheder der er for at ruste Aabenraa by til en udvikling som følge af ændringer i klimaet hvor havvandet ifølge nuværende prognoser vil stige op til 1 meter over de næste 100 år og ved ekstreme hændelser kan medføre en stormflod, der er mere end 4 meter over den nuværende normale vandstand.

Projektet arbejder med et tidsperspektiv på 100 år, hvor det blandt andet forudsættes, at anvendelsen på hele eller dele af havnearealerne med tiden kan ændre sig, blandt andet jf. visionerne i Fremtidens Aabenraa og Ejerstrategi for Aabenraa Havn. Det undersøges således, hvordan området og den bagvedliggende by kan udvikles i forskellige retninger og klimasikres på forskellige måder på kort og lang sigt i respekt for landskabet, sammenhængen i byen og den økonomiske og tekniske realiserbarhed.

## Metode og produkt

Der er i projektet ikke lagt op til, at der skal tages en beslutning om en bestemt byudvikling og klimasikring. Projektet undersøger alene, hvilke byudviklingsscenarier der kan kombineres med hvilke beskyttelsesmetoder, så der opnås en bedre viden om, hvilke kort- og langsigtede løsninger for højvandsbeskyttelse, der vil være mest hensigtsmæssige at implementere i Aabenraa by.

Projektet indeholder i hovedtræk følgende elementer:

- Fire narrativer for områdets udvikling

Narrativerne er forfattet retrospektivt i 2121, og beskriver opdigtede debatter, beslutninger, byudviklinger og stormflodshændelser i 2021, 2041 og 2071. Narrativerne fremstiller de dilemmaer og den kompleksitet, der er på området.

- Mulighedskatalog for højvandsbeskyttelse

Mulighedskataloget indeholder forskellige typer af højvandsbeskyttelse samt en gennemgang af disses positive og negative sideeffekter. Overordnet er der tre tilgange til beskyttelsen; sikring, tilpasning og tilbagetrækning.

- Tre scenarier samt et 0-scenarie for byudvikling og klimatilpasning

Der udarbejdes tre forskellige scenarier for havnearealernes langsigtede arealudvikling samt et 0-scenarie. Hvert scenarie har tre nedslag i tid; 2041, 2071 og 2121. For hvert scenarie er der indlagt højvandsbeskyttelse egnet til den bagvedliggende arealanvendelse, ud fra mulighedskatalogets beskrevne løsninger.

- DAPP-analyse af beskyttelsesmulighederne

Den såkaldte DAPP-metode (Dynamic Adaptive Policy Pathways) er adaptiv og peger på, hvilke handlinger i forhold til højvandsbeskyttelse der kan udføres på kort og lang sigt, og hvilke handlinger der kan kombineres. Der opnås derved et diagram, der angiver, hvilke løsninger der holder hvilke muligheder åbne, alt imens klimaets udvikling og fremtidens anvendelse af arealerne er usikker, og hvilke der så at sige har et begrænset tidsperspektiv, og derfor – måske – vil medføre behov for helt nye valg på sigt.

- Kvantitativ og kvalitativ vurdering af scenarierne

Scenarierne vurderes til slut kvantitativt og kvalitativt. I de kvantitative vurderinger undersøges blandt andet om højvandsbeskyttelsens økonomiske omkostninger kan stå mål med de værdier, den skal beskytte ved forskellige ekstreme hændelser.

De kvalitative vurderinger omhandler, hvilke byudviklingsmæssige fordele og ulemper der er ved de forskellige scenarier. Hvordan passer de ind i den overordnede planlægning, miljøforhold osv.

Resultaterne af projektet forventes fremlagt på udvalgmødet i september 2021, ligesom der udarbejdes en samlet rapport for projektet.

## **Planmæssige forhold**

Projektet knytter sig til Risikostyringsplan 2021-2027 for oversvømmelse, der i øjeblikket er i høring. Projektet er her et tiltag under målet om at udarbejde en samlet strategi for stormflodssikring af Aabenraa by.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Taget til efterretning.

## Punkt 69: Orientering om Naturbeskyttelseslovens §3

21/12728

### Sagsfremstilling

I denne sag orienteres om §3 i Naturbeskyttelsesloven, som omhandler forbud mod ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper: Søer, moser, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og vandløb:

”§ 3. Der må ikke foretages ændring i tilstanden af naturlige søer, hvis areal er på over 100 m<sup>2</sup>, eller af vandløb eller dele af vandløb, der af miljø- og fødevareministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen er udpeget som beskyttede. Dette gælder dog ikke for sædvanlige vedligeholdelsesarbejder i vandløb.

Stk. 2. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af

- 1) heder,
- 2) moser og lignende,
- 3) strandenge og strandsumpe samt
- 4) ferske enge og biologiske overdrev,

når sådanne naturtyper enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med de søer, der er nævnt i stk. 1, er større end 2.500 m<sup>2</sup> i sammenhængende areal.

Stk. 3. Der må heller ikke foretages ændring i tilstanden af moser og lignende, der er mindre end 2.500 m<sup>2</sup>, når de ligger i forbindelse med en sø eller et vandløb, der er omfattet af beskyttelsen i stk. 1.”

I henhold til Naturbeskyttelseslovens §65, 2 er der mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra bestemmelserne i §3:

§ 65, Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde gøre undtagelse fra bestemmelserne i § 3, stk. 1-3, og § 18, stk.1.

Administration af beskyttelsen er nærmere beskrevet i Miljøministeriets ”Vejledning om naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttede naturtyper”.

På mødet gennemgås

- Beskyttelsens omfang – hvad betyder det, når et areal er beskyttet
- Beskyttede arealer i Aabenraa Kommune
- Kommunens opgaver i relation til §3-beskyttet natur
- Eksempler på typiske sager
- Registrering og afregistrering af beskyttede arealer
- Hvad kræver dispensation
- Hvad der kan dispenseres til, herunder f.eks. hvornår der eventuelt kan opnås dispensation mod etablering af erstatningsnatur

## **Lovgrundlag**

Naturbeskyttelsesloven.

## **Indstilling**

Plan, Teknik & Miljø indstiller,  
at orienteringen tages til efterretning.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

Udsat.

## **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 02-06-2021**

Taget til efterretning.

## **Punkt 70: Underskriftsside**

20/33839

### **Sagsfremstilling**

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

### **Beslutning Teknik- og Miljøudvalget den 05-05-2021**

-